

brugelig for dem. Men jeg vil bede Dem om dog at erindre — hvad jeg ved, at De vel ogsaa ville gøre, naar det kommer til Behandling af denne Sag i Udvalget — at den Stand eller det Erhverv her i Landet, som de ville hjælpe og mene at hjælpe gennem den stærke Beskyttelse, Industrien, hjælpes ogsaa paa anden Maade, idet den, tror jeg — og jeg har hørt mange industri-drivende være enige med mig deri — maaske mindre ser paa, om den faar lidt større eller lidt mindre Beskyttelse, end paa det, at faa et fast Grundlag, hvorpaa den kan arbejde. Det er for Industrien vistnok i Øjeblikket noget af det allervigtigste. Lidt større eller lidt mindre Beskyttelse, tror jeg ikke, har slet saa meget at sige for dem som det, at de vide, hvad det er for et Grundlag, de arbejde paa, saaledes at de tør anvende ny Kapital og tage ny Virksomheder op. Det tør de ikke nu, hvor en Toldrevision stadig svæver dem over Hovedet; man tør ikke begynde saadan en Virksomhed med den Mulighed, at Basis for den næste Aar er rykket bort. Derfor tror jeg, som jeg sagde før, at begge Partier have al mulig Grund til paa Basis af det foreliggende Forslag at søge gennem Indrømmelser at komme til et Resultat; de have fra begge Sider saa stor Grund dertil, som det er muligt. — Jeg er nu ikke af de Landbrugere, der venter mig stort til Hjælp for Landbruget ved en Nedsættelse af Industriens Beskyttelse. Jeg tror ikke, det bliver store Summer, Landbruget indkasserer paa den Basis. Det er for øvrigt ogsaa statistisk oplyst, at Summerne ikke ere saa overordenlig store, og selv om der kan indvendes noget mod den Statistik, tror jeg dog, at den i det hele og store er korrekt. Jeg er tværtimod meget mere enig med dem, der mene, at en sund og kraftig Industri her i Landet er en god Støtte for Landbruget, men jeg mener ganske vist ikke, at denne sunde og kraftige Industri absolut skabes ved høje Toldsatser. Den skabes efter min Mening mere ved Toldsatser, der give Industrien en rimelig Beskyttelse lige over for Udlandet, men paa den anden Side stiller det uafviselige Krav til Industrien, at arbejde med Energi og føre Fabrikationen op paa Højde med Udlandets. Og det er et glædeligt Faktum, at Industrien selv under de usikre Forhold, som have været herskende, idet denne Toldrevision har svævet over Hovedet paa dem i flere Aar, til Trods derfor har en Udførsel, der er stigende, idet den fra Aaret 1895 til 1896 er steget med 1,400,000

Kr. Og jeg mener rigtignok, at naar denne Industri gennem Toldloven faar fast Grund under Fødderne, vil den kunne arbejde videre i denne særdeles heldige Retning. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa de enkelte Positioner og skal heller ikke omtale, hvad der ogsaa tidligere er sagt, at Industrien faar nogen Erstatning for Nedsættelserne ved Afskaffelsen af Tolden paa Raamaterialier. — De forskellige Toldsatser skal jeg ogsaa gaa ganske løselig over, idet jeg kun maa udtale, at jeg paa dette Punkt nærer nogen Frygt for, at Forslaget er gaaet for vidt, idet jeg er bange for, at det vil svække Statens Evne til at tage de store Reformere op, som vi ogsaa have liggende her, Skoleloven, Lettelser for Kommunerne osv., men det vil jo noget afhænge af den Kompensation, man i sin Tid bliver enig om. — En Anke, jeg har mod dette Forslag, er, at det gaar fuldstændig bort fra Luksustolden. Jeg ser ikke, hvorfor man har forladt den, det forekommer mig, at der var al mulig Grund til at søge den optagen igen.

Jeg skal dernæst gaa over til med et Par Ord at omtale Landbrugets Stilling, og der kan jeg særlig henvende mig til det ærede 3dje Medlem for 5te Kreds (Brun). Han havde sine Tvivl, sagde han, om dette Forslag var godt, og om det tog tilstrækkeligt Hensyn til Landbruget, om man i det hele taget ikke burde gaa i en anden Retning, og han fremhævede der, at Tyskland og Sverige vare gaaede meget frem i Produktion, siden de havde faaet en protektionistisk Toldlov, og sagde han, det var de Lande, vi stode nærmest, naar der var Tale om Industri og Landvæsen. Altsaa vilde han dermed sige, at naar de kunde gaa fremad under den stærke Beskyttelse, som der er gennemført, saa maatte vi, der staa dem saa nær, selvfølgelig ogsaa kunde gaa frem. Nu kan jeg for det første ikke erkende, at vi staa dem saa særlig nær paa disse Omraader, thi intet af de to Lande kan jo brødføde sig selv, og det er netop Sagen, naar det drejer sig om en Landbrugstold, om man trænger til Varer udefra, eller om man ikke trænger dertil. Paa Industriens Omraade kan jeg nu heller ikke indrømme, at vi staa dem saa nær. Jeg vil ikke tale om, at de selv have Raastofferne til Industrien, men der er ogsaa Forskel paa mange andre Maader; de have en ældre Industri end vor, og man kan vanskelig sammenligne disse Industrier med hinanden. Men selv paa Landvæsenets Omraade staa de jo ganske anderledes end os. — Grunden til, at jeg paa de allerfleste Punkter er